

ב"ה, גליון נד - אדר תשכ"ט
וועד העולמי לקרב הגאולה שלימה
על ידי שנקיים מצות התוכחה כהלכתה
ירושלים עיה"ק תובב"א

מורה הוראות ומדריך הדרכות לקיום מצות התוכחה

מא

יש לסבול בזיונות ולהוכיח

כתב הרמב"ם ז"ל בספר המורה (חלק ג' פרק כ"ט) בדבר מה שהי' לאברהם אבינו ע"ה עם בני דורו, וזה לשונו שם באמצע הדברים:

אין ספק אצלי שהוא עליו השלום כאשר חלק על דעת בני אדם כולם, שהיו מקללים ומגנים ומבזים אותו התועים ההם, וכאשר סבל הכל בעבור השם, וכן הדין לעשות לכבודו, עד כאן לשון קדשו.

הרי שדייק הרמב"ם בלשונו הקדוש "וכן הדין לעשות לכבודו" כדי להורות לכל שאין זה מכח חומרא או מצד מדת חסידות רק מצד הדין יש לעשות כן לסבול ולהתבזות בעבור כבוד שמו יתברך.

מב

**האומר די לי אם אשמור את עצמי מלחטוא ומה איכפת לי ממה
שזולתי חוטא, זה הפך התורה**

כך כתב הרמב"ם במצות תוכחה היא שצונו להוכיח החוטא או מי שירצה לחטוא ולמנוע אותו ממנו במאמר התוכחה ואין ראוי שיאמר אחר שאני לא אחטא, אם יחטא אחר זולתי מה לי עם אלקיו, זה הפך התורה, אבל אנחנו מצווין שלא נחטא ושלא נעזוב זולתנו מאומתנו שימרה, ואם השתדל להמרות חייבין אנו להוכיחו ולהשיבו ואף על פי שלא יצא עליו עדות וחייב עליו דין. והוא אמרו יתעלה הוכיח תוכיח את עמיתך, ונכנס בצווי הזה שנוכיח קצתנו לקצתנו כשיחטא איש ממנו לאיש ולא נטור בלבבנו ולא נחשוב לו עון אבל נצטוינו להוכיחו במאמר עד שלא ישאר דבר בנפש. ולשון ספרא מנין שאפילו הוכיחו שתים או שלש פעמים שחוזר ומוכיח אותו תלמוד לומר:

**הוכח תוכיח אפילו אלף פעמים - יכול אתה מוכיחו
ופניו משתנות תלמוד לומר ולא תשא עליו חטא.**

וכבר בארו חכמים שחיוב מצוה זו על כל אדם ואפילו הפחות לנכבד הוא חייב להוכיחו ואפילו קלל אותו ובזה לא יסור מלהוכיחו עד שיפריז כמו שבארו מקבלי התורה ואמרו (ערכין ט"ז:): עד הכאה. ויש למצוה זו תנאים ומשפטים התבארו במקומות מפוזרים מהתלמוד.

(קדושים תהיו, מדע הלכות דעת פ"ו, ספר המצות, מצוה ר"ה)

**וועד העולמי לקרב הגאולה שלימה על ידי קיום מצות התוכחה כהלכה
(המשך אי"ה בגליון הבא)**